

ภูมิปัญญาท้องถิ่น

องค์การบริหารส่วนตำบลผาสุก
อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี

ภูมิปัญญาท้องถิ่น
องค์การบริหารส่วนตำบลผาสุก
อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี

คำอธิบาย

๑. **ภูมิปัญญาท้องถิ่น (LOCAL Wisdom)** หมายถึง ภูมิปัญญาที่ผ่านกระบวนการคิดโดยใช้สติปัญญาของคนในท้องถิ่นมีการเรียนรู้และการถ่ายทอดจากรุ่นหนึ่งไปสู่อีกรุ่นหนึ่งจนเกิดผลดีงาม มีคุณค่า มีประโยชน์ สามารถนำไปใช้ในการแก้ปัญหาการพัฒนาคุณภาพชีวิต ตลอดจนใช้เป็นแนวทางในการดำรงชีวิตให้สอดคล้องกับสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปในแต่ละยุคสมัย

๒. **ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น ได้แก่**

๒.๑ **ด้านเกษตรกรรม** คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการกลั่นกรอง/การแปรรูป/การประมง/การป่า

ไม้ เช่น การทำการเกษตรแบบผสมผสาน,เกษตรทฤษฎีใหม่ เป็นต้น

๒.๒ **ด้านหัตถกรรม** คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นในงานฝีมือหรืองานช่างที่ทำด้วยมือและอุปกรณ์อย่างง่าย โดยไม่ใช้เครื่องจักรเป็นองค์ประกอบหลักในการผลิต เช่น งานจักสาน, งานแกะหนังตะลุง, งานทอผ้าด้วยมือ, งานเย็บปักถักร้อย, การทำหัวโขน เป็นต้น

๒.๓ **ด้านอุตสาหกรรม** คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นในงานที่ใช้ทุน แรงงาน และเครื่องจักรเป็นองค์ประกอบหลักในการผลิตโดยมีเป้าหมายการผลิตสิ่งของเป็นจำนวนมากเพื่อการค้า และรวมถึงงานด้านการบริการ เช่น การทำเครื่องเรือนจากไม้แปรรูป(โต๊ะ/ตู้) การแปรรูปสิ่งต่างๆ จากยางพารา เป็นต้น

๒.๔ **ด้านการแพทย์ไทย** คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการดูแลและรักษาสุขภาพแบบพื้นบ้าน เช่น การหัตถเวชกรรมไทย (การนวดไทย/การนวดประคบสมุนไพร), การใช้สมุนไพรในการรักษาโรค, การผดุงครรภ์พื้นบ้านโดยหมอตำแยชาวไทยมุสลิม (ไต่ะบีแด) เป็นต้น

๒.๕ **ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม** คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งการอนุรักษ์ การพัฒนา และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน เช่น การบวชป่า, การสืบชะตาแม่น้ำ, การทำแนวปะการังเทียม, การอนุรักษ์ป่าชายเลน เป็นต้น

๒.๖ **ด้านศิลปกรรม** คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะสาขาต่างๆ เช่น จิตรกรรม, ประติมากรรม, นาฏศิลป์, ดนตรี, ทัศนศิลป์, การละเล่นพื้นบ้านและการนันทนาการ เช่น การขับร้องเพลงอีแซว, ลำตัด, ลิเก, หมอลำ, โนรา เป็นต้น

๒.๗ **ด้านภาษาและวรรณกรรม** คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการใช้ภาษาพูดและภาษาเขียน เช่น ภาษาโบราณ, ภาษาถิ่น, หนังสือ, ตำรา, ตำรับอาหาร, งานประพันธ์/บทประพันธ์ทั้งร้อยแก้วและร้อยกรอง, เรื่องสั้น, นวนิยาย, นิทาน, บทเพลงพื้นบ้าน เป็นต้น

๒.๘ **ด้านอื่นๆ** เช่น ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านความเชื่อ ศาสนา ประเพณี พิธีกรรม อาหารพื้นบ้าน เป็นต้น

ทะเบียนภูมิปัญญาท้องถิ่น
องค์การบริหารส่วนตำบลผาสุก
อำเภอกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	บ้านเลขที่	หมู่ที่	หมายเหตุ
๑. ด้านเกษตรกรรม				
- การปลูกสัตว์				
๑	นายสมัย ศรีพันดอน	๓๔	๒	
๒	นายสมหมาย สังข์วร	๔๖/๒	๒	
๓	นายสมหมาย บำรุงภักดี	๘๖	๔	
- การทำเกษตรแบบผสมผสาน				
๑	นายสวาท ลือคำหาญ	๔๘	๓	
๒	นายเรืองศักดิ์ วาจาสัตย์	๑	๓	
๓	นายสุพล ฐานะ	๑๓๐	๔	
๔	นายบุญตา ศรีวิเศษ	๙๑	๖	
๒. ด้านหัตถกรรม				
- งานจักสาน				
๑	นายเพชร เข็มสีดา	๓๐	๒	
๒	นายทอง ปะคำแหง	๑๑๒	๕	
๓	นายสำเนียง เทศมี	๓๖	๕	
๔	นายบุญชัย สุขรมย์	๕๒	๕	
๕	นายคำเมย สุวรรณโคตร	๘๔	๕	
๖	นายสมัย ประสงค์สุข	๑๘	๕	
๗	นายบัว เปศรี	๓๕	๗	
๘	นายสวน ไกยแจ่ม	๓๒	๙	
๙	นายพันธ์ ทงชาบาล	๒๙	๑๐	
๑๐	นายสงกา ศรีเพชร	๖๒	๑๐	
- งานทอผ้า				
๑	นางบุญถม ลาเทิง	๓๖	๑๐	
- งานแกะสลัก				
๑	นายพิกุล ศรีจุลชาติ	๒๘	๑	

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	บ้านเลขที่	หมู่ที่	หมายเหตุ
๓. ด้านการแพทย์ไทย				
	- การใช้สมุนไพรในการรักษาโรค			
๑	นายประดิษฐ์ ผลาพฤษ์	๕๑	๑	
๒	นายคำ โพธิสัย	๗๕	๑	
๓	นายสาย พิทกุล	๑๘	๗	
๔	นายสุพรรณ บุตตะโยธี	๗๑	๗	
๕	นายอุดม ศรีรักษา	๕๓	๑๐	
๔. ด้านศิลปกรรม				
	- ดนตรีพื้นบ้าน			
๑	นางลาวีลย์ แสงดี	๑๙	๒	
๒	นายเจริญ บุญทัน	๑๔	๔	
๕. ด้านภาษาและวรรณกรรม				
	- เล่านิทาน			
๑	นางน้อย กะวิกุล	๕๔	๑๐	
	- คำกลอน			
๑	นายสีน้ำ ไชยแสง	๑๓	๑๐	
๖. ด้านอื่น ๆ				
	- พิธีกรรม			
๑	นายพร สีเชียงพิมพ์	๖๙	๑	
๒	นายไสว ศรีสวัสดิ์	๕๖	๑	
๓	นายคำ ยอดรัก	๑๗๕	๔	
๔	นายคำมี โภคาพาณิชย์	๔๐	๖	
๕	นายทองแดง สัตยวัน	๑๒	๘	
๖	นายไสว อินทร์คำ	๘๔	๘	
๗	นายทวี โพธิ์สีมา	๖๓	๙	
๘	นายจันทรา สีแจจันทร์	๕	๑๐	